

می‌ترسانند مواد غذایی که سخت‌ترین کالایی است که به‌دست می‌آید، خراب شود. ما دیگر نمی‌دانیم چطور ی قرار است زندگی کنیم، ما شبیه رباط‌های انسان‌نما هستیم.» در سال‌های اخیر، سهمیه ماهانه برنج، لوبیا و سایر اقلام غذایی که از کالابُرگ‌های جیره‌بندی دولتی دریافت می‌کردند، تنها برای ۱۰ روز کافی بوده است. اکنون این کالابُرگ‌ها عملاً بی‌ارزش هستند چون مواد غذایی به‌ندرت در فروشگاه‌های جیره‌بندی دولتی پیدا می‌شوند.

مردم کوبا برای خرید بنزین باید حداقل از سه‌هفته قبل از طریق یک اپلیکیشن برای دریافت نوبت ثبت‌نام کنند. یکی از ساکنان هاوانا به نیویورک‌تایمز می‌گوید که سه ماه پیش ثبت‌نام کرده و اکنون در نوبت ۵هزار و پنجاه و دوم قرار دارد.

سیستم پزشکی کوبا که طلایی‌ترین نتیجه انقلاب است حالا به‌سختی می‌تواند مراقبت‌های اساسی را فراهم کند. به‌گفته شهروندان کوبایی که در آمریکا زندگی می‌کنند و برای کمک به خانواده‌های خود پول می‌فرستند، بیماران خانواده‌هایشان از کمبود دارو خبر می‌دهند و از مردم انتظار می‌رود ملحفه‌های خود را به بیمارستان ببرند. این شرایط مهاجرت گسترده‌ای از کوبایی‌ها را رقم زده است: از سال ۲۰۲۱ این جزیره ۱۰درصد از جمعیت معادل یک میلیون نفر را از دست داده است. بخشی از این کاهش جمعیت به‌دلیل تحریم‌های اعمال‌شده از سوی ایالات متحده است اما تحلیل‌گران می‌گویند که اصلی‌ترین مشکل مدیریت اقتصادی ضعیف دولت کوبا است.

از هر طرف که نگاه کنیم، کوبا بدترین دوران اقتصادی خود را در تاریخ ۶۴ساله انقلاب کمونیستی تجربه می‌کند. اورلنی پِز، ۶۴ساله، اقتصاددان در کوبا به نیویورک‌تایمز می‌گوید: «من که در آنجا به‌دنیا آمده‌ام، من که در آنجا زندگی می‌کنم به شما می‌گویم: اوضاع هیچ‌وقت به‌اندازه حالا بد نبوده است، چون فاکتورهای مختلفی دست به دست یکدیگر داده‌اند.»

سال ۲۰۱۵، زمانی که باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق آمریکا روابط با کوبا را عادی‌سازی کرد، جهشی در صنعت گردشگری کوبا ایجاد شد اما دوران همه‌گیری کووید-۱۹ آسیب شدیدی به آن وارد کرد. از دست رفتن ناگهانی درآمدهای خارجی منجر به فروپاشی خدمات اساسی شد. تولید مواد غذایی به‌دلیل کمبود پول نقد

برای خرید کودهای شیمیایی و تجهیزات کشاورزی به‌شدت کاهش پیدا کرد و با قوانین کنترل قیمت‌ها که هیچ مزیتی برای کشاورزان باقی نگذاشته، تشدید شد. کوچه‌ها را تلی از زباله فرا گرفته و جمع‌آوری زباله به بزرگترین شکایت عمومی تبدیل شده است. کمبود سوخت منجر به عدم جمع‌آوری زباله‌ها شده و افزایش پشه منجر به شیوع بیماری‌هایی مثل تب دنگی و چیکونگونیا شده است. یافتن دارو بدون کمک بستگان در خارج از کشور برای ارسال آنها تقریباً غیرممکن است. حقوق بازنشستگی ماهانه ۳هزار پزو، کمتر از ۷ دلار است در حالی که یک شانه ۳۰ عددی تخم‌مرغ ۳۶۰۰ پزو معادل ۸ دلار قیمت دارد. حدوداً یک‌سوم کوبایی‌ها از خارج از کشور کمک‌های مالی دریافت می‌کنند و برخی که در بخش خصوصی کار می‌کنند درآمد دلاری دارند اما حدوداً یک‌سوم از جمعیت، به‌ویژه بازنشستگان در فقر زندگی می‌کنند.

قطعی روزانه برق در نتیجه ژنراتورهای دیزلی فرسوده دوران شوروی و واردات کم نفتی، زندگی در این جزیره را به فلاکتی تبدیل کرده است. یوانی سانچز، روزنامه‌نگار مستقل کوبایی این هفته گزارش داد که مقامات عالی‌رتبه در جلسات رسمی پایان سال ۲۰۲۵ هشدار داده‌اند که این کشور «دیگر نمی‌تواند حتی حداقلی‌ترین منابع مورد نیاز برای اداره کشور، بسیاری از نهاده‌ها را تامین کند.» با این حال ایده مداخله آمریکا در کوبا برای عده‌ای به‌شدت نامحبوب است؛ حتی برای کوبایی‌هایی که به‌دنبال تغییر هستند. کارلوس آلزوگاری ترتو، دیپلمات پیشین کوبا در دولت کاسترو که در سال ۱۹۹۶ بازنشسته شد می‌گوید: «دوست نداریم کسی برای ما قلدری کند و دوست نداریم این قلدری از طرف روبیو باشد. بیشتر مردم اینجا تغییر می‌خواهند اما این تغییر را در اینجا می‌خواهند نه اینکه از خارج تحمیل شده باشد. آلزوگاری، اصلاح‌طلبی که حالا به‌دنبال بازگشایی در روابط کوبا است می‌گوید که «تغییر در ونزوئلا بر کوبا تأثیر بسیاری می‌گذارد. اما این فرصتی برای دولت کوباست تا خود را اصلاح کند.»

بوستامانته هم مثل پینیون می‌گوید که واشنگتن ممکن است آنقدر درگیر ونزوئلا باشد که وقتی برای مقابله با کوبا نداشته باشد. آنها هر دو می‌گویند که در هاوانا هیچ شریک بدیهی برای اتحاد با واشنگتن وجود ندارد،

در ازای سوخت، هاوانا دهه‌هاست که بریگردهای پزشکی خود به‌علاوه افسران نظامی و اطلاعاتی را به ونزوئلا می‌فرستد که این تخصص را از دهه‌ها جاسوسی از مردم خود کسب کرده است. اگر همانطور که ترامپ می‌گوید برنامه دارد تا ونزوئلا را در دوران گذار «اداره» کند (که اصلاً معلوم نیست منظورش از «اداره» ونزوئلا چیست)، دلسی رودریگز، جانشین مادورو که قسم یاد کرد، شاید باقی مشاوران نظامی کوبایی را بازگرداند

کسی مثل دلسی رودریگز، معاون مادورو که به‌عنوان یک عمل‌گرا دیده می‌شود و یکشنبه شب از آمریکا دعوت کرد تا با دولتش همکاری کند. بوستامانته می‌گوید: «اهداف روبیو همیشه واضح بوده‌اند. اما او باید پاسخ دهد: آنها با چه کسی می‌توانند توافق کنند؟ جواب این است هیچ‌کس. کوبا بیشتر یک کشور تک‌حزبی است به‌نوعی که ونزوئلا هیچ‌وقت نبوده است.»

شکست دستگاه اطلاعاتی کوبا در محافظت از مادورو مقامات کوبایی خواستار سرکوب بین‌المللی عملیات «جنایتکارانه» آمریکایی‌ها برای ربایش مادورو شده‌اند. اما چنانچه جزئیات حمله روشن شود، به‌سختی می‌توان گفت کدام رژیم باید سوگواری کند. موفقیت این عملیات نتیجه شکست غافلگیرانه زرادخانه امنیتی و دستگاه اطلاعات نظامی کوبا بود که به‌شدت به آن افتخار می‌کرد و مسئولیت حفاظت از رهبر ونزوئلا را برعهده داشت. کوبا می‌گوید ۳۲ سرباز و ماموران امنیتی‌اش هنگام «مبارزه» با حملات آمریکایی‌ها کشته شده‌اند اما با اینکه نیروهای ویژه آمریکا با میزانی مقاومت روبه‌رو شدند، هیچ تلفاتی را گزارش نکردند.

تبعات حمله آمریکا به ونزوئلا احتمالاً روابط کوبا و ونزوئلا را تغییرشکل می‌دهد. پاول ویسال، اقتصاددان کوبایی در دانشگاه Pontifical Javierian University می‌گوید: «اگر روابط ونزوئلا با ایالات متحده دوباره تنظیم شود، روابط ونزوئلا با کوبا به اهرم فشار تبدیل می‌شود. بدون ونزوئلا به‌عنوان یک متحد، خطر باقی ماندن در نوعی خلأ ژئوپلیتیک برای کوبا وجود دارد که از نظر اقتصادی منزوی‌تر می‌شود و تبعات اجتماعی غیرقابل‌تصور ی را رقم می‌زند.»

در ازای سوخت، هاوانا دهه‌هاست که بریگردهای پزشکی خود به‌علاوه افسران نظامی و اطلاعاتی را به ونزوئلا می‌فرستد که این تخصص را از دهه‌ها جاسوسی از مردم خود کسب کرده است. اگر همانطور که ترامپ می‌گوید برنامه دارد تا ونزوئلا را در دوران گذار «اداره» کند (که اصلاً معلوم نیست منظورش از «اداره» ونزوئلا چیست)، دلسی رودریگز، جانشین مادورو که قسم یاد کرد، شاید باقی مشاوران نظامی کوبایی را بازگرداند. به‌رغم شکست در محافظت از مادورو، ممکن است حتی کسی برای محافظت از رودریگز باقی نمانده باشد و رودریگز را در معرض جنگ داخلی و تهدیدهای ترامپ مبنی بر سرنوشتی «بدتر از مادورو» در صورت عدم همکاری قرار دهد.

نگرانی اصلی کوبا نفت است. رودریگز وزیر انرژی ونزوئلا هم هست. به‌گفته دیپلمات‌ها با اینکه او از نظر ایدئولوژیکی به‌شدت با کوبا همسو است، اما صبر او از عدم قدردانی کوبا و عدم توانایی برای پرداخت سوخت ارزان رو به اتمام است. ریکاردو تروس، اقتصاددان متولد کوبا در دانشگاه آمریکایی در واشنگتن می‌گوید، اگر ونزوئلا نفت خود را به کوبا قطع کند «به‌سختی می‌توان تصور کرد که یک متحد خارجی بتواند این کمبود را جبران کند.» اسکات همیلتون، معاون رئیس سفارت ایالات متحده در هاوانا از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ می‌گوید: «تصور این است که حزب کمونیستی (کوبا) به‌شدت نگران است.» کوبا از مکزیک و روسیه هم نفت وارد می‌کند. اما به‌گفته همیلتون، ونزوئلایی که حالا تحت کنترل ترامپ قرار دارد «قرنطینه آشکار حول ونزوئلا و فشار احتمالی بر مکزیک را در پی دارد که باعث می‌شود نفت کوبا بالاخره تمام شود و هیچ پدرخوانده افسانه‌ای برایش باقی نمانده باشد.» نه روسیه و نه ایران به‌نظر نمی‌رسد بتوانند این شکاف را پر کنند. روسیه اما احتمالاً بهترین امید کوبا است. این دو کشور در سال‌های اخیر همکاری‌های نظامی و اقتصادی خود را تشدید کرده‌اند و به‌دنبال توافق‌های دفاعی بوده‌اند. گزارش‌ها از پهلو گرفتن کشتی‌های روسی در هاوانا خبر می‌دهند. در سال ۲۰۲۴، دو سال پس از حمله روسیه به اوکراین، میگل دیاز کانل، رئیس‌جمهور کوبا برای روسیه در عملیات ویژه نظامی خود آرزوی موفقیت کرد. این دو توافق‌های تجاری امضا کردند و سرمایه‌گذاری‌های روسیه در استخراج نفت و کشاورزی در کوبا افزایش یافته است. گره خوردگی روسیه با کوبا، بیش از هر چیزی ممکن است نگذارد ترامپ نزدیک شود. این همان چیزی است که رژیم کوبا به آن امید دارد.

با وجود تمام مشکلات کوبا و جنبه جدید تهدیدآمیز ترامپ، روحیه برخی از دیاسپورای کوبایی در میامی با ۶ دهه ناامیدی خراب شده است. ینی‌بر رومرو، آرایشگر ۴۲ ساله که در سال ۲۰۲۲ این جزیره را ترک کرده در حالی که موهای مشتری‌اش را در منطقه «هاوانای کوچک» در میامی کوتاه می‌کند، می‌گوید: «درست است که کوبا در بحران است. اما هر آنچه به ما یاد داده‌اند این بود که چگونه بدون هیچی به زندگی ادامه دهیم.»

اما به‌نظر می‌رسد برای برخی دیگر امید هیچ‌وقت از بین نرفته است. جو گارسیا، کوبایی-آمریکایی متولد میامی عضو پیشین کنگره آمریکا می‌گوید: «ما در اینجا در سوپ غلیظی از نوستالژی شنای می‌کنیم. ما اینجا ایده‌ای از نوعی عدالت در آخر را با خود داریم که کمونیسم پیروز نشده است، اینکه هیچ‌وقت مبارزه را کنار نگذاشتیم و مردم هنوز تلاش می‌کنند راهی پیدا کنند تا آزادی را به کوبا برگردانند.»

حقوق چین در ونزوئلا باید حفظ شود

مانو نینگ، سخنگوی وزارت خارجه چین پس از آنکه رئیس‌جمهوری آمریکا از ونزوئلا خواست روابط اقتصادی و نفتی خود را با تهران، پکن، مسکو و هاوانا قطع کند، اقدامات واشنگتن را به‌شدت محکوم و تأکید کرد که «حقوق و منافع مشروع چین و سایر کشورها در ونزوئلا» باید حفظ شود. مانو نینگ در نشست خبری روز گذشته به خبرنگار نشریه گلوبال‌تایمز، گفت: «دولت مستقل ونزوئلا از حق حاکمیت کامل و دائمی بر منابع طبیعی و تمامی فعالیت‌های اقتصادی در قلمرو خود برخوردار است.» وی با بیان اینکه استفاده گستاخانه آمریکا از ابزار زور علیه دولت کاراکاس و مطالبه این کشور مبنی بر واگذاری منابع نفتی ونزوئلا براساس اصل «اول آمریکا»، نمونه‌ای آشکار از قلدری است، افزود: چنین اقداماتی نقض جدی حقوق بین‌الملل به‌شمار می‌رود، به‌شدت حاکمیت ونزوئلا را خدشه‌دار می‌کند و به‌طور جدی به حقوق مشروع مردم ونزوئلا آسیب می‌زند. مانو تصریح کرد که حقوق و منافع مشروع چین و سایر کشورها در ونزوئلا بایدمورد حمایت و حفاظت قرار گیرد.

گرینلند را می‌خریم

مارکوروبیو، وزیر خارجه آمریکا به قانون‌گذاران آمریکایی اعلام کرد که تهدیدهای اخیر درباره گرینلند نشان‌دهنده تدارک حمله نظامی فوری نیست و هدف اصلی خرید این جزیره از دانمارک است. به گزارش وال استریت ژورنال، روبیو این اظهارات را در جلسه‌ای خصوصی با رهبران کنگره مطرح کرد که در آن همچنین درباره عملیات آمریکا در ونزوئلا و آینده سیاسی این کشور بحث شده است. او تأکید کرد که تمایل واشنگتن به خرید گرینلند در چارچوب راه‌حل‌های دیپلماتیک و اقتصادی است و تهدید نظامی در دستور کار فوری قرار ندارد. با این حال، دولت ترامپ تاکنون نگفته قصد دارد گزینه نظامی را کاملاً از روی میز بردارد؛ سخنگوی کاخ سفید پیشتر گفته که بررسی «طیف گزینه‌ها»، از جمله استفاده از نیروهای نظامی، در راستای دستیابی به اهداف امنیت ملی ممکن است ادامه یابد.

افتتاح دفتر اسرائیل در دمشق

رسانه‌های عبری گزارش دادند که احمدالشرع رئیس دوره انتقالی سوریه به ابتکار امنیتی‌ای که با حمایت آمریکا و هماهنگی اسرائیل دنبال می‌شود، روی خوش نشان داده؛ ابتکاری که شامل ایجاد سازوکار مشترک برای همکاری امنیتی و نظامی است و «هدف آن تقویت ثبات در جنوب سوریه، مقابله با گروه‌های غیرقانونی و تعمیق روابط سوری-آمریکایی» عنوان شده است. وبگاه خبری NEWS۲۴ به نقل از منابع نزدیک به احمدالشرع نوشت که در اقدامی بی‌سابقه پس از دهه‌ها قطع رابطه و خصومت میان دمشق و تل‌آویو، سوریه با افتتاح دفتر ارتباط اسرائیل در دمشق، البته بدون جایگاه دیپلماتیک، مخالفتی ندارد. با افتتاح دفتر ارتباط اسرائیل در دمشق موافقت کرده است.بر اساس این گزارش، اسرائیل از واشنگتن خواسته توافق امنیتی جداگانه میان دمشق و نیروهای دموکراتیک سوریه (قسد) به تعویق بیفتد تا فرصت برای هماهنگی مستقیم با دولت سوریه فراهم شود.